

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 1

1-) Ehl-i dalaletin vekili, şirke delil olarak kâinatta neyi öne sürüyor? (15 kelime)

Varlıkların sebeplere bağlı

2-) Cevabın başında sebeplerle sonuçların bağlanması hangi üç esasla ilişkilendiriliyor? (7 kelime)

İlâhî

3-) İlâhî isimlerin görünmek istemesi ifadesi, sebeplerin niçin bulunduğunu nasıl açıklar? (11 kelime)

Kâinattaki işlerde

4-) İnsanın en açık tercihli işleri arasında hangi üç örnek veriliyor? (6 kelime)

Yeme,

5-) Bedenin beslenmesi ve meyvenin oluşması gibi aşamalar neden anılıyor? (16 kelime)

Bir sonucun ortaya çıkması

6-) Metinde sözün çok kişiye ulaşması için hangi örnekleme kullanılıyor? (11 kelime)

Küçük bir

7-) Metne göre insan bile gerçek yaratma yapamıyorsa, cansızlar ve hayvanlar için nasıl bir sonuç çıkarılır? (10 kelime)

Onların da

8-) Padişah benzetmesinde asıl yetki kimdedir? (3 kelime)

9-) Rububiyet açısından sebeplerin hissesi neden yoktur? (11 kelime)

Çünkü terbiye

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 2

1-) Parçada karşı tarafın ileri sürdüğü ana itiraz nedir? (13 kelime)

Sebeplerin düzenli görünmesinden

2-) Metindeki cevaba göre bu görünüş niçin kurulmuştur? (10 kelime)

Allah'ın dilemesi

3-) Sebeplerin kurulmasının ardında hangi iki temel anlam özellikle vurgulanıyor? (8 kelime)

İlâhî hikmet

4-) İnsanın en belirgin serbest fiillerinin bile sınırlı olması neyi ispatlamak için kullanılıyor? (11 kelime)

Görünürde güçlü

5-) Konuşma sırasında insanın yaptığı iş ile sözün ulaştığı sonuç arasında nasıl bir fark var? (12 kelime)

İnsan küçük bir

6-) Metne göre hayal neden yetişir gibi görünür de irade yetişemez? (14 kelime)

Çünkü hayal tasavvur

7-) İnsanın sınırlılığı, tabiat ve diğer sebepler hakkında hangi hükme götürüyor? (10 kelime)

Onların da

8-) Sebeplerin birer "örtü" gibi gösterilmesi neyi gizlemek için değil, neyi bildirmek içindir? (13 kelime)

Asıl yaratanın Allah

9-) Metne göre sebeplerin tek meşru payı nedir? (8 kelime)

Hizmet etmek

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 3

1-) Metinde, sapkın düşünceyi savunan kişinin son olarak dayandığı nokta nedir? (10 kelime)
Sebeplerin düzenli

2-) Cevapta önce hangi denge kuruluyor: sebepler tamamen yok mu sayılıyor, yoksa başka bir yere mi konuluyor? (11 kelime)
Sebepler yok

3-) Sebepler arasında en değerli ve seçme gücü en geniş olan varlık olarak hangisi gösteriliyor? (2 kelime)

4-) İnsanın yeme fiilinde yaptığı iş, bütün sürecin ne kadarını temsil ediyor? (6 kelime)
Çok

5-) Konuşma fiilinde insanın yaptığı ile ortaya çıkan sonuç arasındaki orantısızlık neyi gösterir? (11 kelime)
Sebeple sonucun

6-) Bir sözün ağızdan çıktıktan sonraki yayılması, insanın yaratıcı güç sahibi olmadığını nasıl gösteriyor? (23 kelime)
Çünkü küçücük bir söz çok

7-) Sebeplerin “sadece taşıyıcı ve sunucu” olması, onların değerini tamamen yok mu sayıyor? (10 kelime)
Hayır, görevleri

8-) Padişah misali, ortaklık iddiasını hangi yolla çürütüyor? (12 kelime)
Aracı olan şeylerin,

9-) Sonuç olarak zahirî sebeplerin ilâhî idarede payı nedir? (12 kelime)
Onların ilâhlıkta ve

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 4

1-) Ehl-i dalaletin vekiline göre ortaklık düşüncesini akla getiren görüntü nedir? (6 kelime)
Olayların

2-) Verilen cevapta sebeplerle bağıllık kabul edilse de, onlara hangi özellik verilmiyor? (7 kelime)
Gerçek

3-) İnsan neden sebepler içinde örnek olarak seçiliyor? (11 kelime)
Çünkü sebepler

4-) Yeme örneğinde dişlerin hareket ettirilmesi neden özellikle zikrediliyor? (11 kelime)
İnsanın sürece

5-) Konuşma örneğinde tek bir kelimenin yayılması hangi hakikati düşündürür? (12 kelime)
Küçük bir sebebin

6-) “Hayalin eli yetişir, ihtiyarın eli yetişmez” düşüncesi ne demektir? (11 kelime)
İnsan zihninde

7-) Cansız varlıklar, hayvanlar, unsurlar ve tabiat hakkında verilen hüküm nedir? (7 kelime)
Bunların

8-) Hediye getiren görevlinin padişaha ortak sayılamaması, sebepler için hangi sonuca benzetiliyor? (8 kelime)
Sebeplerin de

9-) Bu benzetmenin ana mesajını kısa bir cümleyle söyle. (8 kelime)
Aracı olan

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 5

1-) Karşı görüş, sebeplerin tertibini görünce hangi sonuca gitmek istiyor? (11 kelime)

Sebeplerin gerçek

2-) Sebeplerle sonuçlar arasında bağ bulunması, sebeplerin yaratıcı güce sahip olduğunu gösterir mi? (10 kelime)

Hayır, sadece

3-) İnsan örneği neden güçlü bir delil sayılabilir? (15 kelime)

Çünkü sebepler arasında

4-) Yeme fiilinde insanın rolü neden “küçük bir parça” olarak sunuluyor? (10 kelime)

Çünkü sonucu

5-) Konuşma örneğinde insanın görevi hangi sınıra kadar uzanıyor? (8 kelime)

Harflerin çıkış

6-) Metinde geçen söz-tohum benzetmesi hangi yönü öne çıkarıyor? (11 kelime)

Küçük bir

7-) Sebeplerin “tablacılık” yapması ifadesiyle ne anlatılmak isteniyor? (9 kelime)

Nimeti sunan

8-) Hediye örneğiyle hangi yanlış düşünce reddediliyor? (13 kelime)

Hediyeyi taşıyan ya

9-) Parçanın ana fikrini bir cümleyle ifade et. (9 kelime)

Sebepler vardır

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 6

1-) Metindeki tartışmada, şirki savunan taraf son sığınak olarak neyi ileri sürüyor? (4 kelime)
Sebepler

2-) Metne göre “gerçekten meydana getirme” ile “sebepe olma” arasında nasıl bir fark vardır? (15 kelime)

Gerçekten meydana getirme

3-) İnsan için “iradesi geniş” denmesi, onun her şeyi yapabildiği anlamına gelir mi? (11 kelime)
Gelmez; sadece

4-) Yeme sırasında insanın yaptığı şey ile beden içindeki işleyiş arasındaki fark nasıl özetlenebilir? (11 kelime)

İnsan dışta

5-) Konuşma için verilen örnek, sözün etkisi bakımından neyi düşündürüyor? (13 kelime)
İnsan küçük bir

6-) Metne göre insanın hayal gücü ile fiilî gücü aynı mıdır? (10 kelime)
Değildir; hayal

7-) Sebeplerin “zarf” ve “kılaf” olması, görünürdeki rollerini nasıl tanımlar? (12 kelime)
Sonuçların ortaya çıkışında

8-) Padişahın hediyesi benzetmesinde kap, mendil ve getiren asker neyi temsil eder? (7 kelime)
Dünyadaki

9-) Bu parçadan çıkarılacak inanç dersi nedir? (12 kelime)
Görünen sebeplere takılıp

CEVAP ANAHTARI

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Ehl-i dalaletin vekili, şirke delil olarak kâinata neyi öne sürüyor?

Varlıkların sebeplere bağlı görünmesini ve her işin bir sebep üzerinden yürümesini delil gibi göstermeye çalışıyor.

2-) Cevabın başında sebeplerle sonuçların bağlanması hangi üç esasla ilişkilendiriliyor?

İlâhî irade, hikmet ve isimlerin görünmesiyle ilişkilendiriliyor.

3-) İlâhî isimlerin görünmek istemesi ifadesi, sebeplerin niçin bulunduğunu nasıl açıklar?

Kâinattaki işlerde farklı isimlerin tecelli etmesine uygun bir düzen kurulduğunu açıklar.

4-) İnsanın en açık tercihli işleri arasında hangi üç örnek veriliyor?

Yeme, konuşma ve düşünme örnek veriliyor.

5-) Bedenin beslenmesi ve meyvenin oluşması gibi aşamalar neden anılıyor?

Bir sonucun ortaya çıkması için insanın elini aşan çok geniş bir düzen bulunduğunu göstermek için anılıyor.

6-) Metinde sözün çok kişiye ulaşması için hangi örnekleme kullanılıyor?

Küçük bir başlangıcın dallanıp budaklanan büyük bir neticeye dönüşmesi örneği kullanılıyor.

7-) Metne göre insan bile gerçek yaratma yapamıyorsa, cansızlar ve hayvanlar için nasıl bir sonuç çıkarılır?

Onların da gerçek anlamda yaratıcı ve bağımsız etkili olamayacağı anlaşılır.

8-) Padişah benzetmesinde asıl yetki kimdedir?

Hediyeyi veren hükümdardadır.

9-) Rububiyet açısından sebeplerin hissesi neden yoktur?

Çünkü terbiye etme, yönetme ve yaratma işi onlara değil Allah'a aittir.

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Parçada karşı tarafın ileri sürdüğü ana itiraz nedir?

Sebeplerin düzenli görünmesinden yola çıkıp onların etkili olabileceğini ve böylece ortaklık düşünülebileceğini söylemesidir.

2-) Metindeki cevaba göre bu görünüş niçin kurulmuştur?

Allah'ın dilemesi ve hikmeti gereği, ayrıca isimlerinin tecellisi için kurulmuştur.

3-) Sebeplerin kurulmasının ardında hangi iki temel anlam özellikle vurgulanıyor?

İlâhî hikmet ve Allah'ın isimlerinin görünmesi özellikle vurgulanıyor.

4-) İnsanın en belirgin serbest fiillerinin bile sınırlı olması neyi ispatlamak için kullanılıyor?

Görünürde güçlü olan insanın bile hakikî yaratıcı olmadığını göstermek için kullanılıyor.

5-) Konuşma sırasında insanın yaptığı iş ile sözün ulaştığı sonuç arasında nasıl bir fark var?

İnsan küçük bir başlangıç yapıyor; sonuç ise çok geniş ve yaygın oluyor.

6-) Metne göre hayal neden yetişir gibi görünür de irade yetişemez?

Çünkü hayal tasavvur eder, fakat irade ve güç o geniş neticeleri bizzat meydana getiremez.

7-) İnsanın sınırlılığı, tabiat ve diğer sebepler hakkında hangi hükme götürüyor?

Onların da bağımsız ve gerçek tasarruf sahibi olamayacağı hükmüne götürüyor.

8-) Sebeplerin birer "örtü" gibi gösterilmesi neyi gizlemek için değil, neyi bildirmek içindir?

Asıl yaratanın Allah olduğunu, sebeplerin ise sadece dışta görünen vasıtalar olduğunu bildirmek içindir.

9-) Metne göre sebeplerin tek meşru payı nedir?

Hizmet etmek ve kulluk düzeni içinde vazife görmek.

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Metinde, sapkın düşünceyi savunan kişinin son olarak dayandığı nokta nedir?

Sebeplerin düzenli şekilde yer almasını, onların etkili olduğuna işaret saymasıdır.

2-) Cevapta önce hangi denge kuruluyor: sebepler tamamen yok mu sayılıyor, yoksa başka bir yere mi konuluyor?

Sebepler yok sayılmıyor; fakat asıl güç sahibi değil, araç konumuna yerleştiriliyor.

3-) Sebepler arasında en değerli ve seçme gücü en geniş olan varlık olarak hangisi gösteriliyor?

İnsan gösteriliyor.

4-) İnsanın yeme fiilinde yaptığı iş, bütün sürecin ne kadarını temsil ediyor?

Çok küçük bir bölümünü temsil ediyor.

5-) Konuşma fiilinde insanın yaptığı ile ortaya çıkan sonuç arasındaki orantısızlık neyi gösterir?

Sebeple sonucun büyüklüğünün aynı olmadığını ve asıl düzenleyenin başka olduğunu gösterir.

6-) Bir sözün ağızdan çıktıktan sonraki yayılması, insanın yaratıcı güç sahibi olmadığını nasıl gösteriyor?

Çünkü küçücük bir söz çok kişiye ulaşıyor ve büyük sonuçlar doğuruyor; insanın kısa ve sınırlı gücü bunu tek başına kurup idare etmeye yetmiyor.

7-) Sebeplerin “sadece taşıyıcı ve sunucu” olması, onların değerini tamamen yok mu sayıyor?

Hayır, görevleri var; fakat bu görev yaratmak değil, hizmet etmektir.

8-) Padişah misali, ortaklık iddiasını hangi yolla çürütüyor?

Aracı olan şeylerin, asıl malik ve hüküm sahibiyle bir tutulamayacağını göstererek çürütüyor.

9-) Sonuç olarak zahirî sebeplerin ilâhî idarede payı nedir?

Onların ilâhlıkta ve terbiye edicilikte payı yoktur; sadece görevli birer vasıta gibidirler.

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 4 -

CEVAPLAR

- 1-) Ehl-i dalaletin vekiline göre ortaklık düşüncesini akla getiren görüntü nedir?
Olayların sebepler üzerinden yürüyor gibi görünmesidir.
- 2-) Verilen cevapta sebeplerle bağıllık kabul edilse de, onlara hangi özellik verilmiyor?
Gerçek yaratma ve bağımsız etki özelliği verilmiyor.
- 3-) İnsan neden sebepler içinde örnek olarak seçiliyor?
Çünkü sebepler arasında en üstün ve iradesi en geniş görünen odur.
- 4-) Yeme örneğinde dişlerin hareket ettirilmesi neden özellikle zikrediliyor?
İnsanın sürece katkısının ne kadar küçük olduğunu somut göstermek için zikrediliyor.
- 5-) Konuşma örneğinde tek bir kelimenin yayılması hangi hakikati düşündürür?
Küçük bir sebebin arkasında çok büyük bir düzen ve kudret bulunduğunu düşündürür.
- 6-) “Hayalin eli yetişir, ihtiyarın eli yetişmez” düşüncesi ne demektir?
İnsan zihninde geniş şeyler tasarlasa da, fiilen bunları yaratmaya gücü yetmez.
- 7-) Cansız varlıklar, hayvanlar, unsurlar ve tabiat hakkında verilen hüküm nedir?
Bunların hakikî şekilde tasarruf eden varlıklar olamayacağıdır.
- 8-) Hediye getiren görevlinin padişaha ortak sayılamaması, sebepler için hangi sonuca benzetiliyor?
Sebeplerin de Allah’ın rububiyetine ortak sayılamayacağı sonucuna benzetiliyor.
- 9-) Bu benzetmenin ana mesajını kısa bir cümleyle söyle.
Aracı olan şeyler, nimetin gerçek sahibine ortak olamaz.

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Karşı görüş, sebeplerin tertibini görünce hangi sonuca gitmek istiyor?

Sebeplerin gerçek etkisi bulunduğunu ve bunun ortaklık ihtimalini doğurabileceğini söylemek istiyor.

2-) Sebeplerle sonuçlar arasında bağ bulunması, sebeplerin yaratıcı güce sahip olduğunu gösterir mi?

Hayır, sadece bir bağ bulunduğunu gösterir; gerçek yaratma gücünü göstermez.

3-) İnsan örneği neden güçlü bir delil sayılabilir?

Çünkü sebepler arasında en bilinçli ve en çok seçim yapabilen odur; buna rağmen gücü sınırlıdır.

4-) Yeme fiilinde insanın rolü neden “küçük bir parça” olarak sunuluyor?

Çünkü sonucu meydana getiren büyük düzenin çoğu onun elinde değildir.

5-) Konuşma örneğinde insanın görevi hangi sınıra kadar uzanıyor?

Harflerin çıkış yerlerine havayı verip almak kadar uzanıyor.

6-) Metinde geçen söz-tohum benzetmesi hangi yönü öne çıkarıyor?

Küçük bir başlangıcın çok büyük ve yaygın sonuçlar doğurmasını öne çıkarıyor.

7-) Sebeplerin “tablacılık” yapması ifadesiyle ne anlatılmak isteniyor?

Nimeti sunan görünseler de nimetin gerçek sahibi olmadıkları anlatılıyor.

8-) Hediye örneğiyle hangi yanlış düşünce reddediliyor?

Hediyeyi taşıyan ya da saran şeyleri, hediyein asıl sahibiyle ortak sayma düşüncesi reddediliyor.

9-) Parçanın ana fikrini bir cümleyle ifade et.

Sebepler vardır ama yaratma gücü onlarda değil, yalnız Allah’tadır.

8sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 6 -

CEVAPLAR

- 1-) Metindeki tartışmada, şirki savunan taraf son sığınak olarak neyi ileri sürüyor?
Sebepler düzenini ileri sürüyor.
- 2-) Metne göre “gerçekten meydana getirme” ile “sebeplere olma” arasında nasıl bir fark vardır?
Gerçekten meydana getirme Allah’a aittir; sebeplere olma ise sadece dışta görünen bir bağ ve vasıtalıktır.
- 3-) İnsan için “iradesi geniş” denmesi, onun her şeyi yapabildiği anlamına gelir mi?
Gelmez; sadece diğer sebeplere göre daha çok tercih sahibi görüldüğünü anlatır.
- 4-) Yeme sırasında insanın yaptığı şey ile beden içindeki işleyiş arasındaki fark nasıl özetlenebilir?
İnsan dışta küçük bir hareket yapar; içteki büyük düzeni o kurmaz.
- 5-) Konuşma için verilen örnek, sözün etkisi bakımından neyi düşündürüyor?
İnsan küçük bir başlangıç yapıyor ama sonucun yayılması ve çoğalması onun gücünü aşıyor.
- 6-) Metne göre insanın hayal gücü ile fiilî gücü aynı mıdır?
Değildir; hayal daha uzağa gider ama fiilî güç sınırlı kalır.
- 7-) Sebeplerin “zarf” ve “kılıf” olması, görünürdeki rollerini nasıl tanımlar?
Sonuçların ortaya çıkışında sadece dış görünüşte bir taşıyıcı ve perde rolü tanımlar.
- 8-) Padişahın hediyesi benzetmesinde kap, mendil ve getiren asker neyi temsil eder?
Dünyadaki görünen sebepleri ve vasıtaları temsil eder.
- 9-) Bu parçadan çıkarılacak inanç dersi nedir?
Görünen sebeplere takılıp kalmadan her nimetin ve her yaratmanın Allah’tan geldiğini bilmektir.